

Szerkesztőség:
Kazinczy-utca 1. sz., földszint.

Bérmontellen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Petöfi-utca 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetések díjszabás szerint. Egycs. szám 5 kr., ünnep- és vasárnapitani szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva.

Egész évre	12 frt
Fél évre	6 frt
Negyedévre	3 frt
Egy hóra	1 frt

Videkre postán küldve:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők. Százalékot nem adunk.

Milán király és a szerb politika.

Arad, május 22.

Míg a külföldi lapok egész renyőfejetekben tárgyalják a Milán és a Natália közti házastársi viszony bibéjét, s a míg a montenegrói bandák gomba modra szaporodva törnek be Bulgáriába és veszélyeztetik Bosznia, Hercegovina és Szerbia békéjét, addig a Milán király országának belpolitikája, mindegyre újabb és újabb alkalmat ad a komoly gondolkozásra és főleg Milánt kényszeríti arra, hogy folyton székvárosában maradjon.

Ezért maradhatott most újabban olyan kevés ideig Bécsben és Budapesten, mely utóbbi helyre, nem is fog augusztusig visszatérni.

Tekintettel a szerb radikális párt rövid kormányzásának ártalmas utóhatására. Milán király személyes jelenléte és auctoritása Szerbiában kétségkívül szükséges. Csak most ítélték meg, mily nagy mérvben leti megmérgezve a közszellem Szerbiában a radikálisok által. Christics miniszterelnök, dacára tagadhatatlan auctoritásának, mely pártok és személyek tekintetbe vétele nélkül kivált a törvények szigorú és lelkiismeretes szem előtt tartásán alapul, nem könnyen nyerheti meg magának az ország közvéleményét. A radikális párt ugyanis a népek minduntalan azon igéretet teszi, hogy az évi három denárnyi személyadó kivételével, az összes adókat eltörli és biztatja, hogy a védkötelezettség béke idejében nem szükséges.

Ilyen ígérekkel szemben, melyek a nép egy jó részénél hi-

telre is találunk, persze nagyon nehéz küzdeni. Figyeimet érdemel különben azon tény is, hogy a radikális párt, mely eddig panszláv jeleggel soha sem bírt, most részben az orosz áramlat hatalmába került, a nélkül, hogy ezen jelenség indokai nyilvánvalóvá lettek volna. Azon az utolsó napokban ismételve és több oldalról elterjesztett hírek, hogy Szerbiában zavargások támadtak — miután ezek minden alapot nélkülöznek — csakis ballon d'essai-ként tekinthetők. Ha azon sok akna közt, mely az utóbbi időben, minden látszat szerint, a Balkán-félsziget minden részében lerakatott, egy hamarjában nem robban fel, ugy zavargásoktól hosszabb időre nem kell tartani, mert a mezei munkálatok egész tartama alatt a nép semmi áron sem nyerhető meg politikai mozgalmaknak.

Es ez felette enyhítő körülmény az oly könnyen zavarokra csábítható népnél mint a szerb, mely még mindig abban az állapotban van, hogy a rubel csengetése mellett a legközönségesebb k. lompások szavára is könnyen hallgat.

Risztics is, ugy látszik, teljesen el van nyomva s régi oroszos befolyása a nullára redukálódott abban a körültekintő erélyességben, a mit Milán király országának notoriusabb emberei iránt szokott tanusítani.

Mind a jelenségek azt látszanak bizonyítani, hogy a szerb nép a politikai izgatásokkal szemben körülbelül ugy viseli magát, mint a mi román parasztjaink. Ha békét hagynak nekik és izgatások helyett becsületes munkára serkentik ezébe jut évekig

sem — a különben is nem nekik való — politika.

Es ennek felismerésében kitünő bizonyítékát adta Milán király eddig és hihetőleg adni fogja ezután is, midőn az orosz áramlatok felidézői ellen akként küzd, hogy nem hagyja a néphez férni azokat az elemeket, melyek a legszolgaiabb hazafiatlansággal szegődött az orosz érdekek vazalusaivá.

A többi, a mit Milán király trónjára nézve felhozunk, rosszul kigondolt mesélés nem egyéb. Natália királyné nem orosz szimpatia miatt került királyi férjével autagonizmusba. Beavatott helyen tudják jól, hogy a királyi pár nem politikai indokokból él elkülönítve egymástól. Az ok egyszerűen egyéni. Kölcsönös idegenkedés egymástól. Ez az.

Ennek a tudtával aztán eszik minden kombináció az atele képzelődésekről, hogy Natália királyi férjét a trónról szeretné el távolítani s a szerb jogart orosz igények szerint irányítani a gyermek trónörökös kezében.

Milán király sokkal erősebb nek mutatva magát nehezebb időkben is, sem hogy most az orosz-és forradalmi aknamunka meg- lepetést készíthetnének számára — a mi szomszédságunkban.

A delegációk egybehívása — mint B e c s b ö l jelent lapunknak, — csak akkor fog hivatalosan végleg eldőnteni, ha a szeszdó javaslát az osztrák Reichsrath nagy bizottsági tárgyalásán keresztül ment. Igy a delegációk összehívása esetleg június 8-ikára vagy még későbbre is eshetik.

Miniszteri tanácskozás. Bécsből május 21-ikéről jelentik: K á l l a y Béni közös pénzügyminiszter ma délután 2 órakor hosszabban érkezett B a u e r hadtűgyi-

niszterrel. Az értekezletek részben a delegációktól kérendő katonai hitelekre, részben a Boszniában és Hercegovinában szükséges katonai dispoziciókra vonatkoztak. Az okkupált tartományokban az eddigi katonai dispoziciók igen kevés módosítást igényelnek: s újabb montenegrói bandák betörésétől itt egyáltalán nem félnek.

Külföld.

A helyzetre vonatkozólag. Bécsből jövő jelentések ismétlik, hogy monarchiánk és Oroszország közt a diplomáciai viszonyok zavartalanok, sőt az orosz nagykövetség részéről Oroszország békés szándékai az utóbbi időben egész határozottan hangsúlyozottak. Monarchiánktól és általán a közép-európai békeszövetség tényezőitől is távol lévén minden támadó célzat, a béke közel megzavarásának eshetősége kizárva kellene, hogy legyen minden kombinációból. De a nemzetközi helyzet állandóvá vált bajai ép ugy tiltanak a túlzott optimizmustól, mint a hogy nincs rá ok, hogy a létező nehézségekre való komoly utalásosan a háború közel veszedelmét lássa bárki. Diplomáciai körökben ez idő szerint főleg a keleti kis államok s provinciák területén jelentkező mozgalmak keltenek figyelmet. Ha e mozgalmak utján nem sikerül komolyabb bonyodalmakat támogatni azoknak, a kiknek ez érdekükben felelnek, akkor a békebiztosításoknak valószínűleg meg fognak felelni a közelebbi idők fejleményei, ez — azon mozgalmak sikeresé tetelére történt s részben nem is titkolt erőlködések után — arról fog tanuskodni, hogy a szubverzív törekvések ellen ma már magukban a keleti országokban sokkal több ellenállási erő van, mint a minőt azokban — nem is szólva a tíz év előtti viszonyokról — csak pár év előtt is feltételezni lehetett.

Német represszáliák Franciaország ellen. A „Nord. Allg. Ztg.”-nak jelzett közlése a Franciaország ellen tervebe vett represszáliákról, így hangzik „Párizsi lapok átvették legutóbbi cikkünket, a mely jegyzőkönyvet megállapítja, hogy egy német utaszonak, a ki családi ügyben Reimsba akart menni, és utlevéllel s pénzzel el volt látva, a francia határon, minden világos indok nélkül, tovább utazását megtagadták. E tudósítást akkor minden kommentár nélkül adtak. A párizsi „Autorité” a következő megjegyzést fűzte hozzája: „Ez esetben nincs szükséges kommentár, eléggé megmagyarázzák azt az előző vexációk (venations antérieures) a melyeknek az Elzász-Lotharingiába utazni akaró francziák a németek részéről kitéve voltak.” Ez a szó „előző vexációk” nem találó, ellenben nem valószínűtlen, hogy a franczia provokációt represszáliák fogják követni. Mindenesetre azonban Franciaországnak

nem lesz joga azok felett csudálkozni még kevésbé panaszkodni.”

A montenegrói bandák szétugrasztása. A mint előre jeleztük, a Montenegroból megszökött hercegovinaiak csakugyan be akartak törni Hercegovinába, s 16-án már megérkeztek Milutin illics vezetésével. A határon azonban már várták a csendőrök és a katonai portyázó csapat, s szétugrasztották a bandát. Milutin testvére s még egy rabló halva maradt, a csendőröknek és a katonáknak nem volt veszélyük. Másnap folytatták a banda földesét és sikerült a hírhedt banda a vezért, Milutin is agyonlőni. Ez a montenegrói kísérlet tehát kudarcot vallott; de azért feltehető, hogy egy pár raj még fog próbát tenni. Egyedülleg B l g á r i á b a is készült betörni a montenegrói banda. E rablómozgalmak összefüggésben vannak a Balkán-államokban általánosan észlelhető s Romániában egyelőre véget ért mozgalommal.

Legújabb posta.

Frigyes császár hétfőn délután egy negyed hatkor nyitott kocsin sétakocsizást tett az állatkertben a Bellevue kastély felé és fél hétkor zárt kocsiában tért vissza. A közönség a császárt mindenütt lelkesülten üdvözölte. A napot a császár nagyon jól töltötte, az operáció óta hétfőn volt legrendesebb az érverés.

A belgár miniszterválságról keringő híreket R a d o s l a v o megerősítette, megjegyezvén, hogy bizonyosan tudja, hogy egyrészt Stoilov és N a o s e v i c s, másrészt S t a m b u l o v és többi társa között jelentékeny differenciák forognak fenn. Ezzel szemben S t r a n s k y határozottan megczáfolja e híreket, azokat teljesen alaptalanoknak jelenti ki, megjegyezvén, hogy S t a m b u l o v a hét végén már valószínűleg vissza is tér szabadságáról. Stambulov barátai azt beszél-lik, hogy azért vett szabadságot, mert legközelebb nősilni készüli.

Román manifestum Oroszország ellen. B u k a r e s t i jelentések szerint, a volt kormánypart manifestumot adott ki, melyben hangsúlyozza, hogy a liberális pártnak az orosz befolyás ellen kell küzdeni, mert Oroszország népszabadság ürügye alatt hódítani akar és ebben a romániai ellenzék is támogatja.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Május 23.)

Egyedül a színházban.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Ötven évvel ezelőtt a második Theatre Francaise az Odeon csaknem a világ végén volt. Manapság perzeze öt percz alatt eljuthatunk a világ végére.

Akkoriban igazán borzalmas estéi voltak annak a távolesó színháznak. A rosszul világított jéghideg nézőtérben csak egy pár edzett ember ült, akik persze nem sajnálták egész kényelmesen aludni a muzsik templomában, miután borzavallót nyomtak a szolgák kezébe, azaz a kéressel, hogy valahogyan el ne felejték őket felköltetni, ha majd vége lesz az előadásnak.

Az 1834. évrök egy estején nyolczadfél órakor nyitlak meg e színház kapui. Rettenetes egy idő volt. Napközben szakadt az eső s este felé megkészezte dühét. Vadul habzó öszszegyült patakok folydogáltak az utakon, s az alacsonyabb fekvésű helyeken pizkos folyóvá gyűltek. Az utcák egészen kihaltak voltak. A színház folyójában olyan csend volt, akár csak valami sírban.

A rubatárosok szomorúan nézgettek az aiva fogásokat, míg a pénztárnok azt a megjegyzést közölte, hogy a jegy még egy hering is elmerülne a hullámok között, ha a mai előadást meg akarja tekinteni.

Micsoda idő, még a moskát sem éreztik ki ma a házból! Ures padok előtt játszunk! Isten csodája lenne, ha száz embernél több lesz a karzatban és a földszinten, így panaszkodtak a szegény színészek, kik ásitovza ötlet öltözöjkében.

A színlap szerint az előadást 8 órakor kellett volna megkezdeni. Az óra már fél nyolczat mutatott s még senki sem volt a nézőtérben. A pénztárosok csoportokba gyűltek össze a vizzel elárasztott bejárat előtt és azt mondogatták: „Milyen szerencse volna reánk, ha senki sem jönne! Akkor 8 óra 5 perczkor bezárhatnók a színházat és senki sem vonhatja bennünket kérdőre. Egy kis hársátságos dominópartie után, még jókor hazamehetünk. 7 óra 55 perczkor; „Menjünk!” — kiáltja a rendező. Egyetlen egy ember sines a nézőtérben, s így már befel- jertük az előadást.

A színházi munkások magukra szedték ruháikat, s az előadásra kirendelt rendőrök, örvendezve készülték a távozásra, a színészek már ledobták parókáikat, s a ruhátárosok sohajta készülődtek, midőn Babbiste kisasszony a nappali pénztárosné halványan és dult vonásokkal lépett közzéjük s remegő hangon kiáltá: Vessze van minden. Vissza helyeitekre! Egy zenekari támlásszékét váltott valaki előre!

— „Mi esoda? Hogyan? Előre? Zenekari támlásszékét „Athalie”-hez, mely még hozzá énekarok nélkül adatik? Hialatlan!”

— Nyolcz nappal ezelőtt egy tarbesi uri ember levélben rendelte meg, s megküldötte érte a pénzt is!

— Tarbesből? Hát menjen vissza oda! Előre uraim! Bezártad a hatulós kaput Jaques? Ebben a pillanatban kocsis rohogott a színház elé, s megállott a kapuban. Egy fehér nyakkendő előkelő uriember szállott ki a kocsiból, kifizetve a kocsist, s miután megnézte a színlapot befelé indult az előcsarnokba.

A rendőrök, kik már kaszáryaikban szerettek volna lenni, utját állták, de a fehér nyakkendő uriember kivette zsebéből a jegyet, s nagy lelki nyugalommal mondta: Kinek kell ezt adnom?

— Megtarthatja magának uram, — mondá a főpénztáros.

— A színház zárva van!

— Ugy? Es miért?

— Mert senki sines a néző térer!

— Ha én bemegyek, ugy lesz valaki.

— Az igaz, de ön nem fog be menni.

Előre uraim! kioltottak minden lángot Jaques? Előre! Csukjuk be a boltot! Nyolcz óra előtt kellett volna jönnie uram, most mar késő. Adieu!

— Figyelmeztetem önt, hogy én nem a pénztárnál akarok jegyet váltani. Megváltottam már nyolcz nappal ezelőtt, tehát akkor jöhetek, mikor nekem tetszik!

— No hát tegyen panaszt, ha kedve tartja, de csak holnap!

— Ha nem jöttem volna el akkor is kötelességük lett volna megkezdeni az előadást, abba a tudatban, hogy még eljöhetek!

— Ezer menykő! Talán csak nem gondolja az ön öktejével, hogy egyedül önnök el fogjuk majd játszani az „Athalie”-t? rongyos három frankért!”

— Eddig még nem tudtam, hogy fejtem tők! — válaszol az idegen a legnagyobb nyugalommal — de ha az volna is én a fejembe vettem, vagy ha ugy tetszik tők fejembe vettem, hogy megnézzem ma az Odeonba „Athalie” előadását, és meg is fogom azt látni; a felől legyen ön egészen nyugodt!

— Hát nem hallja, hogy a lámpákat már mind eloltották?

— Meg lehet gyújtani valamennyit. Egyáltalában nem is kellett volna kioltani a lámpákat, mert nem tudhatták, hogy ön nem jövök el?

— A színészek már levették őket.

— Majd felöltöznek megint.

— Ez alatt neszét vette a dolognak a rendező is és kisértett az előcsarnokba.

— Uraságod a tarbesi Támlásszék?

— Igen ő magál — kiáltja indulatosan az ellenőr.

— Ön székét rendelt a mai előadásra?

— Igen, uram!

— De ma nem játszunk. Pénzeit majd visszakarjál!

— Ön becsületes ember; szivemből köszönöm, de inkább csak megnézem az előadást.

— Meg fogja érteni uram, hogy egyedül önnök nem játszhatunk!

— S miért, ha szabad kérnem.

— A pénztáros fog önnök kárpótlásul husz frankot adni.

— Husz frankot? Hisz ön tönkre teszi a színházat!

— Tehát elfogadja?

— Nem! Egyenesen Tarbesből jövök. De ha ön azt hiszi, hogy nekem valami nagy öröm „Athalie”-t látni, ugy alaposan ösölök. De hát 187. 345 frankom és 76 centimes-em forog szóban.

— Bolondná akar ön engem tenni?

— A világért sem! Ön képviseli az igazgatóságot?

— A főrendező vagyok.

— Akkor hát kitarhatom ön előtt szivem?

— Csak ki vele bátran!

— Uram! Egyetlen unoka-öcsése vagyok én Tauchard urnak. Nagybatyámnak nem volt gyermeke; özvegy volt engem választott általános örökösöm.

— Megelepszik ön 30 frankkal?

— Nagybatyám Tarbesban köztisztelőtet és 12,000 forintos évi járadékot élvezett.

Jámbor, szerény ember volt, és sohasem bántotta komolyabb szenvedély. Oh és még is volt egy szenvedélye, komolyabb minden más szenvedélynél: Athalie.

— Hát minek akarja a darabot éppen ma látni?

— Megtudja rögtön. Husz esztendőig minden megjegyzés nélkül tittem Athalie néhez igájt. Megvallom öszintén, hogy csak önzésből eszedeltem. Nagybatyám folyton időzéssel és megjegyzésekkel traktált Athaliét és Athaliehoz. Lelekem nem tege volt vele. Hajszoltam a diszkidásokot s kerestem a Racine kéziratát minden antikváriusnál és könyvtárban. Reggel felkeléskor, este lefekvés előtt el kellett szavalnom szeretett nagybatyámnak, hogy: „Igen elmegyek a templomba imádni az örökévalót.”

— De hiszen ebből még én semmit sem értek! — Egy napon... iszonyú nap volt ez uram, tehát egy napon kedvezőtlen időélet mérészeltem mondani Racine műveiről. Nagybatyám görösköt kapott s ágyba került, melyet nem is hagyott el élve!

— Nem volna hajlandó 40 franknyi kárpótolásért elhagyni a színházat?

— Az a záradék melyet nagybatyám halála napján végrendeletéhez csatolt, engem tett meg általános örökösül, de kötelességemre tette, hogy minden évben Párisba utazzam és ott mely gyászban nézzem meg, hallhatatlan Racine-ünk mesterműm káját. Es járadékom csak akkor vehetem fel, ha már eleget tettem e kötelességnek. Most már talán belátja ön is, hogy a dolog sürgős. Nos rendező ur, fel a színlapra. Ha szabad kérnem. Gyújtsa meg a lámpákat és húzassa fel a függönyt!

A rendőrbiztos azon kijelentésére, hogy a tarbesi uri embernek van igazsá, be kellett vezetni a makoos latogatót a borzalmasan sötét nézőtérre. A szolgák dühösen melettek helyeikre. A rendező huza akarta egyik kivételével a jegyzedőket küldeni, de az idegen észre vette szándékát és így szólt:

— Kérem csak meghagyni a jegyzedőket. Ha helyem nem fog kielégíteni, ugy másikat váltok, tehát szükséges, hogy legyen itt valaki, a ki megmutassa az új helyet. Arra is kérem, hogy a csillárt sziveskedjék meggyújtani!

— Utlig elegendő a viláosság!

„Sajnálom, nem érhetem be vele.” Akarom, hogy a csillárt is meggyújtsák!

— Az igen sokáig fog tartani.

— Nem baj. Van időm elég!

A rendőrbiztos ismét a fehér nyakkendőjű urnak fogta pártját; a csillárt meggyújtották.

Hogy az időt töltse addig is, konstátálta, az egyetlen néző hogy a színházi orvos ninos jelen, s követelte, hogy erőll jegyzőkönyvet vegyenek fel. A színészek nem igen siettek, mert azt hitték, hogy a tarbesi ur végre is majd megújja a dolgot. Kilenczet ütött az óra, s mégsem kezdődött az előadás. A közönség türelmetlen lett és botjával kezdte verni a pallót. Kilencz óra 5 perczkor felgördült a függöny s megjelent szürke kabátban a rendező s jelentvén:

„Tisztelt közönség! Madame X. hirtelen beállott betegsége miatt! . . . . .”

„Öltsön frakkot és kössön fehér nyakkendőt a rendező ér, ha valamit mondani akar. Megjelenése így nagyon illetlen. Jöj-jön vissza tisztességes ruhában s akkor meg-látjuk, mit lehet tenni.”

A rendező nemesokára dühölt reszketve de frakkosan jelent meg és ismételte mondókat.

— Adja a szerepet másnak, vagy nem bánom hádd olvasva hangosan a szög, ha senki sem tudja könyv nélkül.”

A rendőrbiztos megint studozott és 5 ugy találta, hogy Tauschard ur unokaöcsének igaza van. Végre 9 óra tizenöt perczkor, megkezdődött az előadás. A színészeket mód nélkül elkészítette a közönség mérhetetlen vakmerősége és szerepeiket leihattalan egykedvűséggel hadarták el, s mikor az egyik színész arra vetemedett, hogy Racine verseit modern boulevard jargonban szavalja el, a néző kulcsot vett ki zsebéből és fitymálni kezdett.

Nyomban mögéje került a rendező s így kiált:

— Távozzék! ön zavarja az előadást!

— Távozzam én? Soha!

— Ne kényszerítsen arra, hogy fegyveres erőt használjak.

— Arra csak van jogom, hogy ön ma-gamat zavarjam?

— Arra nincs önnök joga!

— Ohó, ha én nem panaszkodom a zaj

Tanúgy.

— Közös iskola-e vagy sem? —

Világos, pünkösdi napján.

Ezen ezim alatt e lapok 135. számában egy cikk jelent meg, mely a szerkesztői jegyzék szerint „inkább kifejezésekben erős mint érvekben.” s eltekintve a személyneműtök kifakadóitól, neki ront a községi iskola intézményének, kézzel akaratlanul elfordít irányát s bizonyos félre nem érhető tendenciával oly célt tűz ki, melyet tényleg nem követ, sem a törvényből, vagy szelleméből kiindulva nemis követhet: oly vádakkal illeti, melyek nem egészen, mint lelkiismeretlen ráágazás a községi iskolának, a tudatlanok félrevezetése céljából. Mert csak ezek fognak tiszt. Antagonizmus felkeltés, midőn monja, hogy a mit a legelőkelőbb gondolkodású br. Eötvös ki-gondolt, Deak Ferencz s hazabiztos kimondott és annyi jeles hazafi hozzászólása, végre a legmagasabb fórum, a királyi szenatust törvényre alkotott, hogy ez az eszme: divat-majmolás? Vagy ki fogja Önnek elhinni, hogy ezen törvényen nyugró intézmény a vallási közöny tejesítésére irányul, mikor egyik §-a nyíltan és határozot-tan parancsolja: „minden felekezet tartozik hitoktatásáról gondoskodni”?

Positiv állításként felhozza a 68. óta az iskolából kikérletet vallástalanságát. No hát uram! e vád nem terheli a közs. iskolát, mert:

1. a közs. iskolából kikérletet még ma nem jünnek ember számba; de ha.
2. Aradmegyében alig van 5-6 közs. iskola, száakra menők pedig tisztán felekezeti jellegűek s mégis általános a vallástalanság;
3. a kik oly vallástalanok voltak s elhagyták az anyaszentegyház dajkáló karját, iskolájukat közösen nyilvánítták, azok sem voltak az akkor még csak életbeleptetett intézménynek nevelői, sem pedig azon gögös iskolaszéki elnökök, ki az Onben méltó felhőrodat szülte hetkye nyilatkozott tevé, hogy „eddig se volt, ezután se lesz pap tanácsosa szüksege.”

Egy nemzet életében nyilatkozó ilyféle tünetek nem az alig lefolyt 1-2 évtized szüleményei. A történelem lapjai ezt tényesen hirdetik. Egyik kor sem éri el gyümölcsöt annak, mit elvetett, a tavasz hajta a virágot, az őz szedi be a gyümölcsöt. XVI. Lajos, Franciaország szerencsétlen királya, a vérdíjra fizette meg nem a maga, hanem elődei bűnait.

A közs. iskolát tehát ezekkel vádolni ugy hangzik, mint a farkas és bárány meséje, melynek vége: „azért mégis meg-ezek.”

De menjünk tovább. Mutasson a t. cikkíró ur egyetlenegy §-t, mely valamely felekezethez tartozó gyermekeknek vallás-erkölcsös oktatását korlátozza vagy hátráltatja; hozzon fel egy példát, hol a közs. iskola tényleg a vallástalanság tényéje, mint a milyennek híresztelték (hisz ha ez volna, nem-e azért ez, mert az illető egyház nem felel meg hivatásának.) Vagy mutasson egyetlen egy tényre, mely nehézségeket gördítene a felekezetek útjába, hogy saját külön vallásos magasztos eszméit s érzelmeit az ifjuság szívébe osepgethesse.

Ha a törvényben előirt óraszám nem elegendő e cél elérésére, ki tiltja meg az illető hitoktatónak, hogy felekezethez tartozó gyermekeit még azon fell magához, vagy barhova ründelje, hol lángoló buzgalmank szabad folyást engedhet? De ha tényleg nehézségekkel találkoznak, a mint nem találkoznak: az aposto-

* E higgyadnan s objektívással írott cikkkel, talán be is fejezhetők a vitát. A szerk.

lok a vérszomjas pogányság gyűlöletével, a törvény szigorával szemben találtak utat és módot az igazságot hirdetni s számára a világot meghódítani.

Miért tehát az engesztelhetetlen harag és gyűlölet? azért talán, mert a felekezeti iskolában a pap az igazgató ur, a községi iskolában pedig csak közös munkatárs a tanítónak a nevelés mezején? hisz, kinek a szívében az ügybuzogó lelkesültségnek melege hatja át, nem keresi a cizmet, a mely alatt, hanem a helyet, a hol azt minél gyümölcsözőbbben kifejt-heti. Nem-e időnként kell-e tekintenünk a törvény ama §-át, mely oda szólította a papot is a nevelés munká terére, reá bízván a minden nevelésnek főmunkaszul szolgáló erkölcsvallásos oktatást, — nevelését, mint ki azt legelőkelőbb hordja szíven s legelőkelőbb eme fontos követelménynek megfelelően. Maga mellett mindenkor fogja találni a közs. tanítót, kire az illető utasítás azt mondja: „tanítását kell, hogy a sziv- és erkölcs nevelését melege hassa át.” Es nincsen tanító, vagy legalább nem érdemli meg ezt a szép nevet, ki egész valójában ettől áthatva nem volna, akár a felekezeti, akár közs. iskolánál működőjek.

Es mégis meg van a harag? Olyan nagy pedig, hogy még a kerületi esperes is visitatívális útjában soha sem lép be a közs. iskolába, meggyőződést szerzendő, hogy az illető hitoktató mennyire felelt meg ebbeli kötelességének.

T. cikkíró ur a népre is hivatkozik, mintha itt gyökereznek már amaz ellen-szenv a községi iskola ellen. Már t. uram elég sajnos, hogy a nép félrevezetve, al-okokkal izgatta belevonatik az érdeklőre-ban. Neki utóljára mindegy, csak gyermekei jó nevelésben részesüljenek. Ennek pedig a községi iskola berendezésénél fogva legelőkelőbben felelt meg. Mert míg a felekezethez tartozó gyermekeknek szemei előtt, azok felé törekszik s ennek szolgálatában áll iskolája is, — mely pedig nem csak ösze mindig a községi öszlakos-ság érdekeivel — addig a községi iskola teljes tért nyitván a felekezetek külön ér-dekei ápolására, a községi öszlakosságának érdekeit is felteheti, kifejteti. A felekezeti iskola mindig csak töredék, míg a közs. isk. nemzeti, a magyar állameszmének sarkpontja.

Es nem fősége-e az eszme, hogy a községi, öszes fiatal sarjadéka nemzetiség, a vallás különbség nélkül egyenlőjűn egy fedél alatt, egymással érintkezésben nevel-tessenek — tanítassanak, ott, hol a gyer-mek-évek élményei az azokra visszame-lkezés édes emlékei által egy állandó köte-lékké fűződnek, mely forrásul szolgál az együvé torlozódásnak, a közös hazaszeretetnek; ez pedig annál tökéletesebb és általánosabb, minél tökéletesebb és általánosabb volt a vallás-és nyelv külön kiképzése, melyek amaz érzésben feloldódnak, öszefoly-nak s melyeknek szüksegekpeni folyamánya né-pünk boldogulása, — hazánk telvirágosása.

Es most még egyet. Ne ajánljon fo-gadást a községi és felekezeti tanító kö-mködésére nézve. Biztosíthatom, hogy a közs. iskolák tanítóit ép úgy mint a felekezetiéket, át vannak hatva hivatásuk magasztos-ától. Kivételök elég sajnós, vannak itt is, ott is.

Ha most a felekezeti papnag szünet-ny van át hatva hivatásuk feladatától, ugy egy közös téren egy közös színpadon találko-znak és — legyen az iskolai akár feleke-zeti, akár községi — vilávetett öszmítkö-désüktől nem maradhat el a siker, a val-lás erkölcsös érzés, szellemi miveltésig terjedése.

Ideje hogy megértjük egymást, mert morális életünkben már is jelentékeny az elszakadás.

Az évekkel azelőtt megindult oly pezsgő mozgalom a népvonulás terén, a felekezetek szüksebliségeiből eredt ellenszenvén hajtó-rést szenvedett, pedig a kor szellemének intő hullama volt. Feszegette a fékező kor-latokat, Intő példa, hogy mérlegeljük erejét. Irányát idejekorán és — mélt-tassuk kellő figyelemre, nehogy mint a természet ved-leánya szétörje a láncokat, s rombolva pusztítson jót és rosszat egyaránt.

Béke velünk!

„ARADI KOZLONY”

(Megjelen minden nap.)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhöz hordva:

Egy évre	12 frt	—	kr
Fél évre	6 „	—	„
Negyed évre	3 „	—	„
Egy órára	1 „	—	„
Vidékre szétküldve:			
Egy évre	14 frt	—	kr
Fél évre	7 „	—	„
Negyed évre	3 „	50	„
Egy órára	1 „	20	„

Vidéki t. előzetőinket kérjük, hogy az előfizetési díjakat mielőbb beküldjék sziveskedjenek, hogy a lap pontos expedicióját fennakadás nélkül teljesíthessük.

„Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Május 23. Szombat. Romai katolikus naptár: Duszó. Prot. naptár: Duszó. Görög-orosz naptár: (május 1.) Mőcz vt. Nap két óra 14 perceskor nap nyugszik 7 óra 40 perceskor.

Május 30. A Lyceum majálisa a csúfai erdőben.

„A Kölcsey könyvtár” kedden és szombaton délután 3-4 és pénteken délutól 11-12 óra közt használható.

A Kulinyi családjáért.

Sokat küzdött, szenvedett s alig szivta magába a színész muló dicsőségének a tapsnak mámorító zaját: meghalt ifjan s azzal a tudattal, hogy családját, beteges ifju nejét és három kis gyermekét itt hagyja a legnagyobb nyomorban.

Ezt lehetne a pünkösdi első napján el-hunyt aradi színész K u l i n y i M á r t o n sírjának fejfájára írni, szomorú bi-zonyosságul annak, hogy a magyar vidéki színész családja a nyomorban van elje-gyezve még most is, bár mennyire volt is a közönség kedvence az, ki életében családját rajongó, féltő szeretettel gon-doza.

A legigazább szüksege névében fordul-nak e lesújtó helyzetben a közönséghez, midőn nemestelkésűkhez szölvá hívjuk fel, hogy segítsék a Kulinyi nyomorban szenvedő családját! Adakozzék ki ki tehet-sége szerint, megkönnyítsék özevények és árvának helyzetét addig, a míg könyö-rületes szivek és sorsuk állandóbb ségit-ségben nem részesítenek.

A krajczárokból forintok gyűlének ösz-sze, s ezek most kétszeresen fognak se-gíteni azon a kiáltó nyomorúságon, melybe

a Kulinyi családja most ily váratlanul ju-tott, minden támasz nélkül szorulva reá a közönség és színészársálag segélyére.

Lapunk készséggel fogadja el a leg-csekélyebb adományt is és gyorsan a kor-án elhunyt színész özevényéek kezéhez juttatja.

Eddig a következő nemes adományo-kat vették a Kulinyi családja részére:

Antalfy Endréné	1 forint
Kalmár István Szegedről	1 „
Kalmár Istvánné Szegedről	1 „
Wittmann Károly	1 „
Hindy Arpád	1 „
Krivany János	1 „
N. N.	2 „
Papp Antal	1 „
Kocsis	1 „
Dániel László	1 „
Nemess Zsigmond dr.	1 „
Adler Lipót dr.	1 „
Steintzer Pál dr.	1 „
K. F.	1 „
Rosenberg Miksa dr.	1 „
Bilkey József	1 „
Martiny Gyula	1 „
Moskovits Jakab	1 „
Kohn S. N.	1 „
Holger Mihály	1 „
Wirth	50 kr.
N. N.	50 „
N. N.	50 „
N. N.	50 „
N. N.	20 „
Összesen:	24 f. 20 kr.

HIREK.

Arad és vidéke.

— Jozsef főherceg Kijesőben. J o z s e f főherceg a pünkösdi ünnepek Aradmegyében kijesői birtokán töltötte, kétszeres ünneppé tevén e napokat Kijeső község lakóinak. A legmagyarabb főherceg valóságos Mátyás király módjára a nép közé vegyülve élvezte mindkét napon a tisztelető rendezett népies mulatságokat puritán egyszerűségű megjelenésével valósággal elragadva mindenkit. Szombaton délután érke-zett a főherceg Csabáról Kétegyházaán ke-resztül Kijesőbe. O r m o s Péter kir. tanácsos, alispán — mint már említettük — Csabáig elbáé ment a főhercegnek, hol a főherceg nagyon szívélyesen fogadta őt. Jozsef főherceg kíséretében voltak G r ä f f adlatus, Nyéry br. altbornagy, főudvarmes-ter, Clair ezredes, V ö r ö s Sándor és D i b e c z k y századosok. Kijesőben a vaspá-lyánál a közönség egész értelmisége és az uradalmi főtisztviselők várták a népszerű főherceget, kit P é c z e l y Elek főszolgá-bíró üdvözölt. A vonattól a készen álló fogat-okban a kastélyba hajtottak, hol mindjárt a megérkezés után az uradalmi tisztai kar tes-ületileg tisztelték ő fenségét. Alig félóra múlva a főherceg kíséretével együtt kibajtott egy legközelebbi pusztára, hogy megszemlélje a szép ménest, innen vissza-terve 7 órakor vacsora volt, mely után na-gyobb sétát tett a városban és 9 óra után nyugalomra tért. — Másnap pünkösdi vasár-napján reggel 9 órakor a főherceg kísé-re-tével együtt megjelent a kijesői templom-ban a misén, mely után kísételt a gyö-nyörű, nagy uradalmi kertbe. A 12 órakor

akkor Walter haza vitte szép cousinjét és mindketten a legdrágább hangulataban voltak. Megérkezésekor azonban, Walter a követ-kező levélkét találta asztalán Bartley Marytól: „Edes, kedves Walter! Vérsz szívvel írok, hogy megmondom, hogy papa fele-deznie vonalmunkat, legmélyebb fájdalom-mal nagyon elégedetlen a dologgal és megtiltotta, hogy szerelmét, — a mi nekem e világban a legbecesebb, — fellá-torítsam. Ez lesújtó, kegyetlen, de szót kell fogadnom és remélem Walter hogy nem fogod megnehezíteni az engedelmességedet. De kérlek, ne légy oly szerencsétlen, mint én! Papa azt mondja, hogy vannak okai, de miok, azt nem magyarázta meg. Csak annyit mondott, hogy „pádnak más háza-sági szándékai vannak veled. Mit tehetünk, ha a két apa ellentűk van! — Kérlek, bo-csásd meg a fájdalom, melyet kénytelen vagyok néked okozni és gondold meg, hogy én sem szenvedek kevésbé. Te voltál az én világom . . . most egész életem sivár és undor. Mennyi változás egy nap alatt! Mi szerencsétlenek vagyunk, mi szegények! De ez még sem maradhat örökké így, és ha te is maradsz hozzá, akkor tudod, hogy én is az maradok. Nem volnék képes, le-mondani rólad! Oh, Walter, ki mondta volna, hogy ily hamar leszek kénytelen, tú-remskedni és várakozni, mikor arról biztosítottalak, hogy örökké várok! A könyveid már nem bírok írni, egyébbre nem vagyok képes, minthogy sírjak, a mi-óta papa olyan kegyetlen volt; és enge-delmességekem kell!

Szerető, mélyen busuló Mary.”

E levél nagy csapás volt a szegény Walter szívére, szobájába ment vele, újra meg újra olvasta és az ő szemébe is könyök lopódtak és e percben csüggedni kezdett. De csakhamar összeszedte magát és éppen nem volt hajlandó magát az apai tekintély alá vetni, mint a félénk Mary. Következőképen válaszolt Marynak:

„Edes szivem! Ne aggódj miattam, a meddig te szeretsz, nincsen semmi elveszve és én ellet fogok állani. A mi apámat il-leti úgy éppen azszal foglalkozom, hogy cousin-omat, Julint, Fitzroy Percy el ösz-szeházasítam és ez által véget vessek az őreg ur okatlan terveinek. Apádat illetve nem

Egy veszélyes titok.

(Angol regény két kötetben.)

— „Aradi Közlöny” számára fordította: —

(27. fejelet.)

Dennis.

I. KÖTET.

NYOLCZADIK FEJEZET.

A hü szerelem további lefolyása.

— Lásna még félig sem szeret ugy mint én őt, — panaszkodik Mary köny-köz és életében először, elkieseredve tévé hozzá: „Az én szivemet megtörtí és téged elktöld, hogy ne vigasztalhas!

— Nem gyermekem ön igazságtalan atyja iránt, — felelt mrs. Easton; én önkényt távozom.

— Oh, Nancy, te cserben akarsz hagyni? . . . Tehát nem tudod, mi történt?

— Persze hogy tudom, nagyon is jól tudom és azért távozom, mert nem tehetem, azt, a mit az ur kíván tőlem. Lásna Mary a dolog úgy áll, hogy kedves atyja nagyon jól volt irányomban; nagy hállával tartozom neki és azért nem szabad itt maradnom, önnök segíteni és akaratá ellen cselekedni; ez hállatlanság volna. De éppen oly kevésbé állhatok az ő oldalára ön ellen. Az urnak vannak okai, egy a házasságát Clifford Wal-ter és ön közt megakadályozni és így . . .

— Azt már nekem is mondia, — vá-gott közbe Mary.

— Es megmagyarázta önnök, az okokat?

— Nem, azt nem tette!

— Ugy én sem tehetem, de egyet megmondok önnök, miss Mary, én jól öm-rem az ő okait a maguk közti házasság ellen ezek éppen olyan okai, a melyek azt a vágyat ébresztik fel bennem, hogy ön gyermekem ne menjon máshoz nőül.

— Oh Nancy, te kedves jó angyal!

— De ha ilyen módon áll az ember szemközt egymással mint fekete és fehér, az a legjobb ha elválnak! Ma délután el-megyek Gilbert testvéremhez és holnap a Sally testvéremhez, a kinek szállodája van.

— Oh, Nancy, hát csakugyan el kell menned? Hiszen a mig mr. Hope vissza nem jön, nem lesz egy lelkem sem, a kinek tanácsot és vigaszt kereshetnék. Bárcsak ne tartana sokáig, a mig visszatér.

Mrs. Easton kezét erőltlenül estele ölébe és szeméit Maryra meresztette.

— Hogyan miss Mary, ön képes volna ez ügyben mr. Hopeval beszélni? Nem kép-zelhetem, hogy volna bátorsága.

— Hogy ne volna bátorágom gyöt-rött szivemmel mr. Hopehoz fordulni! — kiáltott fel, s könyekbe kitorve tévé hozzá.

— Eppen ugy tilthatnád meg, hogy a jó is-tennek panasoljam el fájdalmaimat. Ez a kedves, jó mr. Hope, a ki engem kihuzott a vízből, megmentette életemet és aztán még könyeket is hullatott értem. Könyei még nagyobb hatást gyakoroltak reám, mint bá-torsága. Hát vannak tartasz engem? Azt gondolod, nem tudom, hogy ő gyöngyéd-be szerez mint saját atyám? . . . Es ez nem egy fatal ember szeretete, hanem egy angyal szeretete. — Hogyan sírjak ki szí-ven magamat, ha az aggodalmak hullámai csapdosnak fejem felett? . . . Meglehet, hogy erről nem tudnék írni neki, de azon-nal ha itt lesz bizonyosan találók szavakat, hogy elmondjam neki, mi boldog voltam azelőtt, és mennyire ösze van most tépve szivem, és hogy papának ugyanazon okai vannak ellene, mint a melyek téged a mi oldalunkra hoznak, és hogy egyikőtök sem akarja megmondani e furcsa okokat. Nekem szegény teremtesnek, kinek szívével ugy já-tszanak e házban, akár egy lóddával — Ujra könyekre fakadt.

— Ne sírjon miss Mary, — kérte az őreg ápolónő gyöngyében. Kérem, ne izgassa fel-magát . . . Hiszen ilyen állapotban még soha-sem láttam!

— Előbb nem is volt okra! mint bold-g. Gondtalan gyermeket ismerlét, véget vetettek most ez állapotnak és békém oda van. Nem szabad apám akaratá ellen csele-kednem, de a Walter szívet sem akarom megförti, a leghűbb szívet, a mi csak valaha a világban dobogott. Es én ne bíznám magam mr. Hope-ra? O mindent meg fog tudni ha mindjárt ezért darabokba is tépnek. Köny-nyen keresztül villogtak szemei.

— Hm! — mormogá mrs. Easton alig hallhatóan, mi alatt maga elé tekintett.

— Kérem mit jelentsen ez a „hm”? — kérde Mary, átható tekintetű vetve az őreg ápolónőre.

— Mit jelentsen? . . . Semmit . . . bi-zonyosan nem valami jelentékeny dolgot, — felelt mrs. Easton, anélkül hogy feléért volna.

miatt, melyet magam csapok, másnak semmi köze hozzá!

— Majd megválik Rendőrbiztos ur! A rendőrbiztos a kit nagyon muatlattott a dolog, ismét a fehér nyakkendőjü urnak fogta pártját.

— Jól tette, hogy kifűtylta a színészt, ki Racino emlékeit oly módon sérti meg! Igy hát folytatni kellett az előadást. Az első felvonás után elhagyta a színházat.

— Touchara ur unokáscsaja!

— Nem zárhatók ke most a színházat? — kérde az egyik ellenőr.

— Ha bejárják azonnal jelentést teszek — mondá a rendőrbiztos — önök tartoznak végig jászani a darabot!

— Az első kiséle laszabban esett. A tarbsai ur fel s alá járkált a kapu előtt és szivaroz-tott. Öt peroz múlva visszatért a nézőtérre. Hálat fordított a színhádnak és látóval nézegette az fires színházat. Akkor sem vál-toztatta meg helyzetét, mikor már felhuzták a függönyt.

— Üljön le! — dörögte hátul egy hang.

A fehér nyakkendőjü ur meg sem mozc-zant.

— Üljön le! Ne fogja el előlem a ki-látást. Megfizettem a helyemet s így már nemcsak ön dírtálhat ilt törvényeket! — kiáltá a rendező, ki egymaga tilt egy föld szinti páholyban. Touchard ur örökre egy szót sem válaszolt, hanem kiment a terem-ből, visszatérő jegyet kérve a jegyszédőtől.

— Öt peroz múlva visszatért egy á'kozott-tul ösze-vissza azott suhanccsal. Támlásze-ket váltott neki a pénztárnál, átadta a je-gyét a suhanccsal s így szól: „Num moz-dul-e hely dról fiam mig az előadás véget nem ér. Ha előbb be akarnak zárni a szín-házat értesíts csak engem azonnal, ott le-szek szemközt a kávéházban!”

— Miről tudom meg a darab végét?

— Ha majd az a koronás fejű vörös asszony meghal!

— Es most uraim — kiáltá Touchara ur általános örökre — kérem önököt, hogy náram nélküli jászák végig a darabot. Nagy örömrómre szolgál megmutatnom, hogy a tarbsai tők, van oly kemény, mint a pári-zi si fej.

Az „Aradi Közlöny” számára francsiából

R. J.

A „Hephata” emléklap támogatására felkerem a négyen tisztelet leveleket és urakat, legyen ezad kértünk, miszerint melőttantának nagybecsű közreműködését f. hó 24-ig bezárólag beküldeni, nehegy az emléklap kiállítására hátrálva legyen. A „H e p h a t a” szerkesztőség.

A Falk Miksa képviselőnk itt időzése alkalmából f. hó 29-dikén este 8 órakor a városi elnöki vendéglő helyiségében rendezendő bankettre részvételi jegyek kaphatók a következő helyeken: a casinóban, a Lloyd-társulatnál, a keresk. és iparkamrában, az ipartestületnél, Democokos testvérknél, ifj. Klein Mórinnál, Wittmann Károlynál. Lapunk szerkesztőségében stb. Az étlap megolvasható a részvételi jegyeken. Egy térkép ára fehér és vörös borral, savanyúvizekkel és kávéval 2 frt 50 kr.

Kulinyi Mártonról az elhunyt fiatal aradi költőről. — kinek nyomorban hagyott családja részére oly szépen indult meg az adakozás lapunknál. — a „Pesti Hirlap” tegnap száma a következő írja: A magyar színeszetek gyászja van. Kulinyi Márton tehetséges, szép reményű fiatal komikus, kinek egyik lába már Budapesten volt, tegnap Aradon meghalt, mert hát a másik lábával már régóta a sír szelén állt. Régióta megszállta földőbaj a színenben sem erőteljes testet, s le-

gyanában gyomorbetegséggel gyorsította halálát. Kulinyi Márton Szentesen született, hol atyja kereskedő volt, testvérbátyja Zsigmond, a „Szegedi Napló” köztisztviselőben álló szerkesztője, ő maga 1878-ban, mint kőrista kezdte a színészkedést Marosvásárhelyt Szatmárcsánál. Három csapattal fel egyszerre kőristának: Sajó Bandi, a korán elhunyt népszínműíró, Boránd Gyula a népszínház rendezője és Kulinyi Márton. Miután háromszor gyorsan „kivették” a kőrusból és Boránd elhagyván a társulatot, Kulinyi lett szerepeinek és népszínműírójének örökösé. 1885-ben Nagy Vince szegedi társulatánál működött, onnan Kolozsvárra szerződött, s legutóbb az aradi társulatnak volt kedvelt tagja, s bizonyosan még jobban ismerődött volna szépen fejlődő tehetségére, ha izmosabb fizikummal rendelkezett. Még januárban azon komikus esztendő volt, hogy a hírtelen veszélyesen megbetegedett Nyilassy Mátyás jutalomjátékát „A mama” Ugr Miskájának szerepében ő szorult. — mikhez neki is volt kiérdemelt része. Február utoljára játszott utolszor Neubantváriában, mint Celestin, mely egyike volt a legjobb szerepeinek. Azóta folyton betegeskedett, úgy, hogy nem mehettél Bucára. A megboldogult két árva és özvegyet (Biro Anna tehetséges színésznő) hagyott hátra, ki most is várandó állapotban van. A gyászbeszéd híre tegnap délelőtt hozta meg a táviró és azon mely részvét, melylyel a pályatárs halálát az összes magyar színészek tagjai fogadták, mutatja leginkább, hogy Kulinyi Márton nem csak mint színész, hanem mint ember is értetett magán. Nyugodjék békében!

A por. Sokszor és sokat irtunk róla, de hiába. Mihelyt egy kis szél van, tétérhetlenül válik az utcán járás, s az öntözést még sem kezdik meg. Egy ilyen város, mint Arad nem maradhat ebben az állapotban, s ha egy kis áldozattal is, kell valamit tennie, hogy ez irányban is megfeleljen a közegészség követelményeinek. Arad városi közönsége kényelemhez van

esem kétségbe, hogy részünkre hűdítom. Az egész csak egy kis kudarc, de nem vesereség. Nincsen hatalom a világon, a mely elválasztatlanná bennünket, ha hűségesebb tartunk egymáshoz. — Aljoh meg az isten edesem! Nem tudtam, hogy annyira szeretsz és leveled mulhatatlannal oizalmat gerjesztett bennem. — csak futólagos szomorúságot okozott. — csak ösüreged, edes szerelmem, még minden jóra fordul! Hálával, reményben és szeretetben vagyok halálig a te: Waltered.”

Dobogó szívvel bontotta fel Mary levelet, könyek közt és mosolygva és a legnagyobb bámulattal olvasta végig. Oly keveset tudott még a férfiak lényéről, hogy csodálkozással és örömmel töltötte el a Walter bátorsága a csapással szemben mely boldogságát veszélyeztette:

— Most értem, — mondá, — miért tekintünk mi asszonyok alázatosan a férfira. Ók tudják helyüket megállani és ellenszélülni, holott mi csak engedelmeskedünk, legyen bár igazságos vagy igazságtalan, a mit tőlünk kívannak. Mily szerencse, hogy egy ilyen férfira találtam, a ki támaszom nekem, szegény, könnyen megijeszíthető, engedékeny természetű!

Igy hát egy perczre meg volt vizsgálva a feltette magába, hogy jó és engedelmes marad, miközben Walter szerelmükért harcol. De a levelek csak rövid időre képesek egy kegyetlenül elválasztott szerelmespár vágyódásait kielégíteni, és dacára hogy oly közel voltak egymáshoz, nem találkoztak többé. Bartley övintézkedéseket tett és megparancsolta Mary-nak, hogy kísértesse el magát komornájával, ha gyalog megy ki és a groommal, ha kilovagol és e kettőt a legszigorúbb parancsokkal látta el. Még a saját társaságát is ráerőszakolta a fiatal leányra, habár ez reá nézve is a legnagyobb gyötrelme volt.

Ily korlátok közt szenvedni kezdett a Mary egysege és kedélye és viruló arcszínét sápadtsággá váltatta fel. Waltert is kevés idő múlva épen csak dühbe tartotta életben és Clifford Julia, a kinek figyelmét ez nem kerülte el, egy napon kérdé tőle, hogy mi bánja?

— Semmi, a mi őnt érdekelné, — felelt Walter barátságosan.

— Kérem, — vágott közbe Julia, — én minden iránt szoktam érdeklődni, a mi barátainknak fájdalom vagy aggodalmat okoz és ön barátként viselte magát irántam.

— Minő kedves öntől, hogy ént elismeri! Igaza van... szerencsétlen vagyok; bánt a szerelem...

(Folyt. köv.)

szokva, s ehhez hozzá tartozik nyáron az utcák locsolása. Ebben némi külső jelét is látja az adózó közönség annak, hogy nem hiába járul a költségekhez. De a locsoláson kívül, mint azt már többször megjegyeztük, még az utcák sörpétsé is rendkívül hiányos, s nagyobb gondot igényelne. A járatosabb utcákon kora reggel és gyakrabban kellene eszközölni a sörpétsét, kivált nyári időben, mert most még a diszebb utcák is telve vannak szeméttel, s a főútról is a mellékutcaik sörpétsen volta látja el mindig új porral. A tegnapi nap kinszenvedései azt hiszik, mindenkit meggyőztek arról, hogy igazunk van.

— Országos tornanépély Aradon. A II-ik országos tornanépély elintézésére kiküldött albizottság ma d. u. 5 órakor a lyceumi tornateremben ülést tart, melyre az albizottság t. sz. tagjai azon megjegyzéssel jöttek meg, hogy tekintettel több fontos kérdés elintézésére, teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Kelt Aradon 1888. évi május hó 23-án. Dr. Sallay Béla albizottsági elnök, Nagy Sándor jegyző.

— Meghívás. Az aradi siketnéma iskola javára tartandó népnepélyt rendező szász bizottság minden egyes tagja a ma május 23-án délután 5 órakor a városhaza kistermében tartandó fontos értekezletre teljes tisztelettel meghívatták. Minthogy több fontos ügy van még elintézendő, az ülés — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — határozatképes. Az elnökség.

— Doda Traján. ismételt sajtóperében, mely iránt minden oldalról a legnagyobb érdeklődés mutatkozik az aradi törvényeszk mint sajtó bíróság a g u s z t u s 9-két tette ki újabb tárgyalási határidőül. — Augustus hó folyamán egy másik sajtóügyben is fog itélkezni az aradi sajtóbíróság; A l b u István resiozai lakos ellen indított sajtóper augusztus 30-án fog tárgyalatni. Mindkét tárgyalásra a III. negyed esküdtjei hívatlak be.

— Kolozsvári vendégek Aradon. A kolozsvári gazdasági egyeslet tagjai körükben május 24-én a déli vonattal Aradra érkeznek, mely alkalmával a 13rd vértenu sirtját megfogják koszorúzni.

— Az első magyar szingzagató sirméleke. Május hó 26-án a délutáni vonattal B é n y e i István a magyar színészeget. stilet igazgatója Aradra érkezik, hogy a Kelemen László csanád-palotai sirméleke ügyében az ünnepély végős intézkedéseit megtegye. E tárgyban az említett napon délután 6 órakor Nikolics Döme aradi ügyvéd és csanád-palotai birtokos — mint a központi színez egyesület megbízottja, — értekezletet hívatott össze a városi elnöki Wittmann-vendéglő helyiségében. Az értekezletben B é n y e i István fog elnökölni.

— Az aradi daleyolt Vingán. Az aradi palegylet K r e s z Ferenc karmester vezetés alatt pünkösöd másodnapján a reggeli vonattal Vingára rándult, hogy az ottani intelligencia által az arvizkarosultak javára rendezett estélyen közreműködjen. A daleyolt Vingán a vasutnál ünnepélyesen fogadták a rendező bizottság tagjai a tiszteletükre dőlben a nagyvendéglő díszteremben bankettet rendeztek, melyen mintegy száz-an vettek részt. A kitünő hangulatban lefolyt ebédet az első pohárköszöntő C e r p e s Ferencz mondta az aradi polgári daleyolt tagjaira, S c h ä f f e r József Millig Mátyásra, a daleyolt alelnökére ü r i t é p o h a r a t. — Volt ezeken kívül még számos toaszt, végül pedig J a n k a i József, az ország kortesse egy alkalmi költeményét szavalta el. — A daleyolt este 6 órakor vette kezdetét. A nagy vendéglő dísztermét egészen szűföldé megföltötte Vinga város és vidéke intelligens közönsége, mely a daleyolt által előadott minden egyes ének darabot kitüntető tapsal fogadott s többet ezek közül még is újrátott. A műsor befejezése után világs reggelig tartó rendkívül kedélyes tánc következett. A résztvett szép nők névsora a következő: A s s z o n y o k: Szathmáry Lajosné, Kiss Lajosné, Frohmann Ödöné, Török Istvánné (Arad), Kirsch Gyuláné, Lázár Györgyné, dr. Szmolay Vilmánné, dr. Rechnitz Sománé, Schaffner Józsefné, Veress Lajosné, Szepsy Lajosné, Ohnics Gustávné, Feletár Nándorné, Leritzky Jánosné, Bayer Ferenczné, Schaffner Vilmosné, Koszilkov Lipótné, Kiss Mihályné, Pokorny Péterné, Witlin Gyözőné (Rékás) Schreier Jakabné, Kiss Ferenczné, dr. Darabanth Jánosné, dr. Perjessy Mihályné, Schreier Ferenczné (Arad) Szmál Antalné, Silberleitner Juliáné (Pácska), Buzáky Gyuláné stb.

L e a n y o k: Korzilka Jusztin, Miletimovits Irma, Cserny Aranka és Viola, Kövér Vilma, Szathmáry Sarolta, Klemann nővérek, Szepsy nővérek, Kendeffy Kovács Hajnalka (Arad), Leviczky Nina, Zinner Vilma (Arad), Kaufmann Róza, Gutfreund Giza (Szt-András), Klemann nővérek.

— Eljegyzés. R a n s c h b u r g Mór dérek aradi bornagykereskedő múltvit lelki leányát hétfőn este jegyezte el Bleyer Sándor dr. közös hadsergeből szabadságot állományú főorvos, s nagyzerendi körorvos. Sok boldogságot a jegyeseknek!

— Arlejítés a városnál. A megyeháza-utca, kis- és nagykörút, valamint a marosparti új leányiskola körüli út és ennek telke feltöltési, csatornázási és s közveisi munkálataira tegnap délelőtt tartott meg a nyilvános, szóbeli árlejtés Aradváros gazdasági székének. Az előirányzott összeg 7303 frt 67 kr-ra rug, Egyik vállalkozó Guttmann Samu csak a homokhordási munkára tett ajánlatot, melyet köbméterenként 62 kr-ért hajlandó szállítani. Az egész munkára együttesen három ajánlat tétettet, Becsár János a kikálitási árból,

vagyis az előirányzott összegből 3 százalékkal elengedéssel, Tischler Jakub II és határozott százzal elengedéssel vállalkoznak a munkára a kirt feltételek mellett. Pelegrini Paszkal 6425 frtot kér a szállítási időnek október 15-ig való meghosszabbításáért. Pelegrini ajánlata mtntegy 25-30 frttal olcsóbb a Tischlerénél, csakhogy előbbeni a munka teljesítésének határidejét meghosszabbítani kéri Az ajánlatok felett a tanács fog határozni.

— Az aradi lyceum reálisgátrát ajándékkal támogatták: Szpátr Valér III r. o. t. IX Pius emlékművel. Reinhart Kálmán V. r. o. t. egy poltura és garassal; Grabner Károly III r. o. t. I. Leopold ezüst huszassával, Károly Thodor. Miksa József s a bambergi püspök egy egy ezüst tizesével, továbbá IV-ik Béla rúpjával. Egy isme-rendben Hahn tanár utján a következő ajándékokat adta: Constantin romai rézpénze. Maria Terézia rézpénzei 1761, 62, 63, 65, 1780-ból. I. Ferencz rézpénzei 1812, 16, 1800-ból. 1849-iki kincstári utalvány, készpénz 1848. 51. 52-ből A velenzei ideiglenes kormány rézpénze 1849-ből. Külföldi rézpénzek: I para, 10 para, 2 cents, half soon, 1 pennig, 1 silbergröschon, badeni egy krajczar, 10 groszy, 2 koppeka, 5 bani, 2 bani, kolozsvári dalárinnépélyérme. bp. lánchindjegyek, rosinai emlékérem. olvasó díszités, moneta picciola egy gyárjegye. Huszerl Filópus Schwartz Zsigmond egy egy példányt a helytartó tanácstól Bodo Jánostól a studium fundus felügyelőjéhez intézett átirattal. Jankó Árpád III. r. o. t. Felső Bánya egy contractusa. Mindezen ajándékokért fogadják a felsorolt jötevők az intézett köszönetét.

— A népfelkelő tiszti állás elnyerése körül követendő eljárásra nézve a m. kir. honvédelmi miniszter szabályozott bocsájtott ki, s ezt hirdetmény alakjában a törvényhatóságok utján közzétette. E szabályzatból kiemeljük, hogy népfelkelő tiszti rendfokozatba való előjegyzésre általában azon állampolgárok pályázhatnak, kik sem a közös hadsereg és póttartalak, sem a honvédség vagy csendőrség kötelékébe nem tartoznak s a népfelkelési szolgálat fölmentve nincsenek. Ezen általános elv mellett pályázhatnak: 1. volt tisztek és altsztek, és 2. katonalélek kiképzett és ki nem képzett egyéb oly állampolgárok, kik a népfelkelő tisztképző tanfolyamot sikerrel elvégezték. Tisztképző tanfolyamok minden évben fognak tartatni, és pedig a gyalogság részére a m. kir. honvéd felderárok, a lovaság részére pedig a honvéd huszárezredparancsnokságok állomáshelyein. A tanfolyam mindenkor június 17-én kezdődik s három hétig tart. A felvételle vonatkozó folyamodványok május 1-ig (ez utal vagyis a folyó 1888. évben kivételesen május hó végéig) azon népfelkelési szakasparancsnokságnál (honvédzászlóalj) nyújtandók be, melynek területén a folyamodó tartozkodik. — Ezen írásbeli folyamodványokban a pályázók a következő adatokat tartoznak előterjesztetni, u. m.: 1. a jelentkező neve, 2. születési éve, 3. állandó tartozkodási és illetőségi helye, 4. a végzett iskolák, 5. polgári állása vagy kereseti foglalkozása; 6. nyelvismerete; 7. a jelentkező a népfelkelő gyalogsághoz vagy lovasághoz történik-e? 8. A tanfolyamot hol kívánja hallgatni. Volt katonák részéről e mellett még felmentendő a felavatás éve, a legutóbb viselt rendfokozat s a fegyvernem melnyél szolgált. — Hasonló alutakok szerelendő fel a tiszti rendfokozatra való előjegyzés iránt, a volt tisztek részéről benyújtandó kérvények is. A szabályzat további részletei felöl, az érdeklődők a városi és megyei hatóságoknak és a járási főszolgabíróknaknál szerelhetnek felvilágosítást.

— Esküvő. L á s z l ó Albert borosjenői telekkönyvezető tegnap délelőtt vezette oltárhoz Aradon kedves és szép menyasszonyát N o v á k Jolán kisasszonyt.

— Agy onvert ember. Hétfőről keddre virradó éjjel Kelemen István gáji lakost egy eddig ismeretlen egyén agyonverte. A rendőrség a gyilkost a legerélyesebben nyomozza.

— Táncmulatság Pankotán. A pankotaj ipartestület folyó évi május hó 31-én (urnapiján) a „zöldkert” helyiségében, egy iparosház alap javára tavasi táncmulatságot rendez. A táncmulatságot megelőzően, dr. Barabás Béla ügyvéd és Edvi Illés László ipartestületi titkár urak felolvasást tartanak Belpült díj személyn kint 50 kr. Kezdeté délután 3 órakor. Kelemen idöben a m. latság a „zöldkert” helyiségében tartatik meg. Felvilágosítás közönnel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

— Jegyóváltás Kurticson. Kurticson a Buday Péter halálával megürült jegyzői állás f. hó 25-én, pénteken tartandó választás fog betöltetni. Eddig csak egy pályázó van, B o t t a Döme jelenlegi helyettes jegyző személyében, kinek megválasztása — mint Kurticseröl írják lapunknak — több mint valószínű.

— Pályázat a csász. és kir. hadapród iskolába való felvételre. Az 1888-9-iki tanév kezdetével, a hadapród iskolákkal számos hely töltetik be. Felvételi feltételek: testi alkalmatlanság kifogástalan előélet s megfelelő előképzés. — Az utóbbi tekintetben a hadapród-iskola I-ös évfolyamába való felvétellek gyalogságnál valamely reáliskola, gymnasium vagy ezekkel hasonlórangú tanintézetnek 4 lovaságnál, tüzérságnál és táncsónál pedig 5 osztályának elvégzése, s végül a mérnöknárnál valamely főreáliskola teljes elvégzése érteségi bizonyítványt kiadóztatik. A tandíj a hadsereg és honvédség tényleges vagy nyugállományához tartozó tisztek és katonai hivatalnokok fia részéről évi 12 frt; a hadsereg és honvédség tartalékához tartozó tisztek, továbbá udvar és polgári állami tisztek és szolgák fia részéről évi 60 frt, s más állampolgárok fia részéről évi 120 frt. — A pályázati kérvények július hó 25-ikéig azon hadapród-iskola parancsnokságánál nyújtandók be, melynek az illető folyamodó felvétetni kíván. — A közlelbi feltételek a megyei és városi ható-

ságnál, valamint a járási főszolgabíráknál betekinthető hirdetményből tudhatók meg. — Pót-lovasztályozás Aradon folyó május hó 27-én reggeli 9 órakor az országos vásártérben levő czedulához előtt pótlovasztályozás fog tartatni azon lovakra, melyek a rendező lovasztályozáson elő nem vevettek. Akik ez alkalommal is elmulasztották lovaik elővezetését, 15 frtj terjedelmű bírsággal fognak büntettetni.

— Egy jó fénykép hogy milyenkedves és értékes tárgy egy családnál, azt tudják mindegyik azok a kik szereteteiktől birnak emlékül egy találó, hű képet. Ma napsg azonban mindenki úgy osztja be kiadásait, hogy jusson is, maradjon is; egy szóval takarékosra törekszik. Es épen itt és ezáltal megkésztéreződik a fényképek értéke, midőn lehetővé válik, hogy parlorintáran mindenki hozzá juthat egy híven találó és épen olyan tar.ös fényképhez, mint akár az olajfestményű arckép. Ebben a tekintetben az aradi és vidéki közönség nagyon előnyös helyzetben van, mert egy olyan kitünő fényképező műtermét áll rendelkezésére, mint a megveszerte általános dícséret tárgyat képező R a v a s z Imre műterme mely vetekedik bármelyik fővárosi fényképező műtermével, hű, tartós, rendkívül tetsző és jutányos fényképek dolgában. Mondhatni, hogy egész Arad és a szomszédos három megye intelligenciájának fényképét megtalálhatni a R a v a s z Imre műtermének szalonjában, az asztalon és a falakon. Hogy némi fogalmat nyújtsunk e műtermem nagy keresletéről, megemlítjük, hogy az intézetben csak ebben az évben már mintegy 35.000 d a r a b f é n y k é p e t k é s z i t t e t t e l. Ezek közt vannak a legdivatosabb Makert-és kabinetképek, az annyira keresett térd és csoportképek a legkisebb arcz-és látogató-képekig. Rendkívüli sikerrel készülnek még itt a csaknem életrajzi képek, melyek a mig valóságos díszet képezik egy szalonnak, addig teljesen feleslegessé teszik a drága olajfestésű képeket, mert rendelkezésre a legtalálóbb arcz-és ruhásnézzel is készíthetők a képek. Egyik speciálitását képezik még ez intézetnek a gyermekképek, melyek hűs és eredeti báj dolgában valóban páratlanok. Ott vannak a szalonban a sokat emlegetett s az aradi vörös-kereszt előadásairól ismert aradi szépek jelmez képei is, igéző eredetiségükben, környezve sok száz családi, egyleti és testületi képcsoportozattól, melyeknek nagy része legutóbbi vidékről bejött megrendelőik számára készült. Egy szóval a kinek gyorsan készülő, hű és tartós fényképre van szüksége, az forduljon egész bizalommal a Ravasz Imre arad-főtéri műterméhez, a hol olyan fényképhez jut, melynek látásra azonnal készen van a kivánatos itélettel! E z e s a k u g y a n é n v a g y o k!

HAZÁNK és a FŐVÁROS.

— A budai honvédsírok megkoszorúzása. A Budavár ostrománál harminczkilencz évvel ezelőt elcselt honvédek emlékeztető a régi bajtársak, a lelkesültni tudó ifjuság s a nagy közönség, hétfőn talán még nagyobb kegyelettel ülték meg, mint az előző években. A krisztinavárosi Horváth-kertben már kora délután gyülekezni kezdett a közönség s egyre szaporodva, türelmesen várakozott a rekkenő hőségben az elindulás percéire. Ott volt több honvéd és aggharozos-egylet, s azok élen a honvédménház tagjai nyitották meg a menetet, mig legelől a szabadságharoz alatt Buda hőlyei által ajándékozott zászlót Vasvári Kovács vitte. A temetőben nyugvó hősök felett emelkedő gránit emlékek előtt a budai tanitóképzőintézet ének-kara a Szózat élénkelésével nyitotta meg az ünnepélyt, mire V á r a d y Gábor orsz. képviselő a honvédeglekelt országos központi bizottsága nevében gyönyörű koszorút helyezett lelkes beszéd kíséretében a falapzatra. Garda Kálmán az egyetemi ifjuság nevében beszélt és tett le babárkoszorút, koszorút helyezt még a sírra az 1848-49-iki aggharozosok egyesülete és a központi magyar ifjusági egyesület. Végeztetik a tanitóképző intézet ének-kara 2 Hymnus énekelte, mire a közönség Koszuth Lajos éltetésével szétoszlott. A kegyeletos ünnepélyen ott voltak: Madarász József, D e g r é Alajos, Tiszá László, K r i v á c s y és S c h n e i d e r ezredek stb. — A katonai temetőben Hentzi sírjára a tábornok egy úrökona egész csendken koszorút helyezett.

— Milán király Budapestén. Milán király vasárnap délelőtt meglátogatta Andrássy Gyula grófot budai palotájában, mivel hosszabb időig b-szolgálatot. Délután a lovszerenket nézte végig nagy érdeklődéssel s innen a Koburg-palotába hajtatott, hol a Koburg hercegi pár ebédet adott tiszteletére. A király e diner után a magyar kir. operaházba ment, hol „Othello”-t adták. Színház után Szapáry Géza gróf főudvarmester estélyt adott Milan király tiszteletére, melyen együtt volt az egész budapesti főúri társaság. A király az estélyről csak éjféltájban tért haza. Aztán délelőtt több látogatást fogadott s hétón séta-kosizást tett. Délután a magyar államvasutk központi személy pályaházába hajtatott, hogy a 2 óra 28 perczkor induló gyorsvonattal hazautaztók. A kir. várteremben ez alkalommal busziszteletgezek megjelentek: Hengelmüller belgrádi osztrák és magyar követ, Sztreics budapesti főkonzul, Davitcho alkonzul, Török János főkapitány és Merkl államásfőnök s a pererron nagyszámú közönség. A király rövid társalgás után helyet foglalt szalonkosztijában, hová Panteics ezredhadsegéd és Christich udvari kabinetfőnök is követék s a vonat a közönség éljenzése közben elindult. Alig mehetett 50 lépést, midőn a pererronra lélekszáditan egy szerb udvari szolgafutott, vizsner vezetve a király kedvence fehér zsinlakutyáját, melyet minden utazására magával visz. A vasuti alkalmazottak s a közönség erre nagy riadásba tört ki. Kemélt, botokkal itgették s kiabáltak a do-...-knek, hogy állítsák meg a vonatot, vonalvezet.

a vonaton hők a zti hallatára ijedten nyitották ki ablakaikat, mert azt hitték, hogy valami szerencsétlenség történt. Végre Merkl állomás főnökének sikerült a pályához kijáratánál megállítatni a vonatot. A szolga a kutyát felvezette a király kocsiába s a vonat megindult Belgrad felé.

— Rövid hírek. K o l o z s v á r r t a Mátyás-szobor bizottsága vasárnap Hegedüs Sándor orsz. képviselő elnöklete alatt ülést tartott, melyen a munkaprogramot tárgyalták. — A z u n g y á r i p a p n e v e l ő i n t e z é t c y h á z i r o d a l m i k ö r e p ü n k ö s d e l s o n a p j a n v o l t v e d n ö k e k e k. F i r e z k G y u l a n a g y p r e p o s t n a k é s o r s z. k e p v i s e l ö n e k t i z s e t e l e t e r d i s z j u l t e l e t t a r t o t t f e l o l v a s a s o k k a l s z a v a l t o k k a l é s z e n i e l o d a s o k k a l. — K a r l o v i c z o n t e g n a p é s m a n a g y ü n n e p l y e s s e g e k v o l t a k é s l e s z n e k A n g e l i c s G e r m a n p a t r i a r c h a s z e r z e t e s i f o g a d a l m a n e g y e n e d i k é v f o r d u l o j a a l k a l m á b o l; s z e r e n d, f á k l y á s m e n e t, i s t e n t i z s t e l e t, t e s t l e t e k t i z s t e l e z e s e, d i s z l a k o m a é s a z é r s e k i p a l o t á b a n s h i t t a n h a l g o t k a h a n g v e r s e n y e. — A z e l s o c s e n d f r k e l e t e r e g y i k ö r m e s t e r, D e b r e c z e n i S á n d o r, a k ö z b i z o n t a s á g i s z o l g á l t a t e r e n s z e r z e t t é r d e m i e l i s m e r e s e t, a k o r o n á s e z i s t é r d e m k e r e s z t e t k a p t a.

IRODALOM és MŰVEZET.

— A „Házi Közlöny” 10-ik száma, a következő tartalommal jelent meg: Eredeti cikkek: A látóképesség megóvása. Tudnivalók az újszülöttek, csecsemők ápolásáról és életrendjéről. A lölsme rövid kivonata. A baromfiak vegyes táplálkozása. Kukacgyödrök csirke számára. A selyemtenyésztésről. A nehezen gyökerező szőlőfajok. Ismertető közlemények: Zárt ültőeserpenyű. Tapaszalotok és találmányok: A zsendelynek tartóssá tétel. Haaznos tudnivalók: a) Gazdálkodás körülből. Arpapolyva-éteés A zellerlevek etetése. A gyümölcsök. A dinnye rákja. A rózsák rágja ellen. b) Háztartás körülből. Szer nyirkos falak ellen. Jól záró dugók. A gabonaszókok tartóssá tételére. Közlevezés: I. Becsnyított lépek kezelése tárgyában. II. A tyukok tojás-evése tárgyában. Intő tábla: Tavasz veszedelme. Kén a méhészetenben. Tárca: Gambrinus az Olympon. Szerkesztői közlemények.

— „Egy kis cseke” czim alatt jelentek meg egy vaskos kötetben a M e t z e r M i k s a költeményei és elbeszélései, a budapesti Löbl-könyvnyomda által csinosan kiadlitta. A kötet vegyesen: verseket és elbeszéléseket tartalmaz, melyek sok buzgósággal vannak írva, s látszik, hogy szerző nagy passzióval vonzódik az irodalmi kísérletezések terére. Most azonban bírálat helyett — a mi részünkről — fogadják azt a tanácsot, hogy írjon, tanuljon sokat és engedjen elmulni egypár évet a — második kötetig. — Ara?

Közgazdaság.

Vegyes közlemények.

— A magyar államvasutak 20-dik heti bevételének kimutatása: 1888. máj. 13—19, utasok száma 124,011, árúk 113,546 tonna, be. étel 576,778, frt, 1887, hasonló szakában 570,293 frt, ez idén több 6485 frttal; f. évi január havi bevétel helyesbítés a bányages eredmény szerint: 276,722 frt; összes eredmény 1888. jan. 1. — május 19-ig: utasok száma 2,230,353, árúk 2,478,974 tonna, bevétel 12,037,285 frt, 1887, hasonló szakában 11,600,005 frt, ez idén több 437,280 forinttal.

— Szesz-űzlet. — (Május 22.) (B.) Készáru nagyban 26.25—26.50 kicsinyben 26.75, hordó nélkül per 100 liter.

Budapesti gabnátársaság.

(Május 22.) Sztűgös kinalat, malmok tartozkodók, 7000 m. jött forgalomba és 10 krral előcsőb áron adott el. Felmondattól 26,000 mm. kukorica. Buza tavaszra 7.13—7.15 zab öszre 5.39—5.41, buza öszre 7.51—7.53 kaposztarapeze 10.80—10.90, kukorica május—júniusra 6.50—6.51, kukorica július—auguszt. 6.50—6.51.

IDEGENEK NÉVSORA.

(Május 22.) Fehérkereszt-szűlő Puszkár János, kirali bíró, Bpest, Disits Arthur, dr. Lévy Károly, dr. Balthar Lajos, ügyvéd, Budapest, Juozs Lajos, vállalkozó, Nagyvárad, Griozs R, mérnök, Temesvár, Klein J, gyógyszerész, Lugos, Palóczy Lajos, borbó Bruaucker Sámuel, magánorv, Budapest, Gotthilf Ferencz, magánorv, Temesvár, Arany N. és neje, Budapest, Philip Mór, kereskedő, Szombathely, Weisz Sándor, kereskedő, N-Beckerek, Pankov Károly, földényi Mihály, keresk, Bpest, Wind M. utazó, Prága, Kaubek József, Philip Edó utazók, Bécs. Tücherer-szűlő. Dr. Blum H, közjegyző és neje, Arad, Vesztemeyer Gusztáv, hivatalnok, Bécs, Granichstetter L, aranyműves, Bpest, Muschnak Gusztáv, gyáros, Bécs, Klein H, utazó, Budapest, Burchardt J, utazó, Bécs. Nádor-szűlő. Viktor N, birtokos, Drauos Daczez István, birtokos, Mezőhegyes, Dr. Mayer Andor, orvos, Sarkad-Király, Szanyi Lajos, gyógyszerész, Szeghárd, Pohl Ernő, magánorv. Szarvas.

MEGHALTAK ARADON.

(Május 12-13-14 május 15-ig.) Belváros; Major Ilona, 18 éves, gyógyszerész árvalánya, tüdővész. — Kovács Mihály 62 éves napzámós, tüdővész. Ring Ignác 44 éves kömives, veselőb. — Szabó Anna 3 éves kovácssegéd leánya, tüdőglob. — Preivillig Zsófia, 41 éves szakácsné, bélgümőkör. — Szontagh Pál 7 éves kereskedő fia, agylob. Ujtelep: Strigan Paula, 11 hónapos váltóőr leánya, sorvadás. Gergely Ilona 3 éves vasuti munkás leánya, asztkör. Rösler Hugó, 37 éves, fatelgyelő, tüdőhűdás. S a r k a d: Szavannuszuk Lukrécia 17 éves tanító leánya tüdővész. Jovanov Florian 3 hetes napz. leánya veselőb. gyeng. Csanu Róza 7 hónapos kömives leánya bélburut.

Felölő szerkesztő: HINDY ÁRPÁD.

